

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 69. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600520091024/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

Disse Tidens onde Optugtelse

Selv om der kan anføres rimelige grunde for en antagelse af, at »Verden som et Doll-Huus« er den først skrevne af Falsters satirer (indledningen, s. 22-23), er »Disse Tidens onde Optugtelse« i hvert fald den først offentliggjorte.

Efter sit indhold har den nær forbindelse med den Juvenaloversættelse, som Falster havde fuldført, men så henlagt efter opfordring af Chr. Rantzau. Sammenhængen kan være den, at da han jo nu skulle betrede en helt ny bane, kan hans forsigtighed i første omgang have tilskyndet ham til at blive liggende i Juvenals kølvand fremfor straks at stikke i søen på egen hånd. Desuden lå trangen til at følge mønstre ikke alene i hans egen natur, men var også et væsentligt element i den klassikerbeundring, der var fundamentet i hans dannelse.

Tekstforhold

»Disse Tidens onde Optugtelse« foreligger i syv tryk fra 1720 til 1749 og findes desuden optrykt i Wielandts »Samling af smukke og udvalde Danske Vers«, 1726, s. 299-317.

Om årstallet 1716 på førstetrykket som fejl for 1720 henvises til indledningen s. 27-28.

Endvidere er der fra fjerde oplag og fremefter kommet uorden i udgavernes angivelse af deres plads i rækken: *trede* gang oplagt skal være fjerde, *fjerde* skal være både femte og sjette, *femte* skal være syvende.

Man får således følgende række af udgaver:

- A = Førstetrykket med 1716 forstået som fejl for 1720
- B = Anden Gang oplagt, Tryckt Aar 1721
- C = Trykt 3die Gang, Aar 1722
- D = Wielandts optryk 1726 i ovennævnte samling
- E = Trede Gang oplagt (med *Tredse* = fjerde), 1733
- F = Fierde Gang oplagt (med *Fierde* = femte), 1736